

OPINIONS

Nº 157 - any 2023

Tempus fugit

Aquesta locució que traduïda vol dir: “el temps s’escapa”, inclosa en l’obra poètica “*Les Geòrgiques*”, fou escrita en llatí per Publi **Virgili** Maró, trenta-set anys a.C. Unes paraules que es poden trobar en alguns rellotges interiors de pèndol o de sol en alguna façana.

El temps, no solament ha estat testimoni del succeït durant totes les èpoques al llarg de la història, sino que també ho és i ho serà, entre altres coses, dels nous coneixements científics i tecnològics com una eina valuosa, no exempta de riscos, per al progrés material, per assolir fites, planificar activitats, per dedicar estones a la introspecció, al discerniment i també per gaudir de moments personals inoblidables. Per desgràcia, aquests avenços també s’han emprat en guerres passades i actuals, per devastar pobles i persones innocents sense un mínim de consideració humanitària.

Ser conscients que no som amos de poder manipular les manetes del cronòmetre que regeix la nostra vida, endarrerint, aturant o accelerar el pas del temps, no deixa indiferent i pot servir per a fer una comparació entre el nostre ahir i el nostre avui material, anímic i emocional, i, adonar-nos-en, si vam emprar o emprem el comportament que calia o cal menester.

Per a molts ¿ha estat el present influït pel passat en les seves inevitables etapes d’infantesa, adolescència, joventut i maduresa? Com deia la pensadora francesa Simone de Beauvoir: “*No sabem qui som realment si ignorem allò que vàrem ser*”.

L’ésser humà va superant nivells vivint situacions que aporten experiències i que indueixen a aprendre, però avançar en edat biològica no sempre és garantia d’haver assolit una maduresa psíquica i emocional.

La major part de vegades no som el que creiem ser o creuen els altres, perquè estem revestits per prejudicis adquirits a l’escola, en el si familiar o imposats per la societat, la cultura i la religió. Ara bé, independentment de com s’ajusti el nostre comportament a tots ells, mai podrem fugir de qui som en realitat.

El temps ha estat testimoni d’haver gaudit de moments en companya de familiars i persones estimades; d’haver passat estones d’entreteniment i d’esbarjo, amb gent amb la qual ens hem avingut i hem apreciat; per esdeveniments que han omplert el nostre cor de joia i, d’estones pletòriques protagonitzades per l’amor i el sexe.

També el temps ha estat un testimoni silenciós, de moments d’abaltiment i tristesa, davant injustícies, incomprendiments rebudes, malalties i morts d’éssers estimats; però també ha estat testimoni de remuntades aconseguides amb molt esforç, després d’un procés infernal on l’ànima plena de foscor ha tocat fons.

Quan la vida es veu de color negre, és bo recórrer al que pot ser un bàlsam per el nostre esperit. Els somnis, les esperances, alguna il·lusió i per damunt de tot l’amor, ajuden a superar els obstacles amb més facilitat i carregar-nos d’energia per continuar lluitant en el moment de llevar-nos cada dia.

El pas del temps ens ensenya sobre moltes qüestions, però hauríem de tenir en compte que moltes d'elles tenen data de caducitat, i, en conseqüència, hauríem d'estar a l'aguait per a no quedar endarrerits i desfasats tant per a nosaltres com per a la comunicació amb els demés.

Tal com va el món, el que avui és un dogma, a no trigar, s'esdevindrà una absurditat per generacions successives. Per tant, abans de voler alligonar els altres emprant moralitats rebudes, potser fora bo esbrinar si aquestes tenen una cimentació sòlida i se sostenen sobre experiències i raonaments propis, o si més aviat són el producte d'uns estereotips imposats.

Quan enutjats per l'arrogància, la frivolitat i la vacuïtat dels altres, recorrem a la supèrbia, faríem bé en comprovar si aquesta manifestació d'orgull i d'aparent seguretat, només és la disfressa d'una incertesa amagada dins nostre, que obliga a posar en escena personatges amb els quals no s'està d'acord, però que s'han de representar perquè l'entorn privat i la societat obliguen a fer-ho.

Per a molts, els diners, voler destacar i altres factors, juntament amb les emocions que comporta assolir-los, han jugat un paper fonamental en la seva vida i els ha produït una gran satisfacció. Altres, en canvi, no han estat tan afortunats, amb ganes de triomfar i ser algú a la vida s'han vist obligats, per patologies o altres circumstàncies, a deixar al marge els seus desitjos i les seves esperances, abocant-los a una quotidianitat asfixiant de per vida.

També amb el temps s'aprèn que la vida és massa curta per desaprofitar-la amb rancúnies cap a qui ens ha fet malifetes i vileses de tota mena, ja que només en surt perjudicat qui n'és posseïdor. Per contra, conrear l'amor, la solidaritat, la generositat i el perdó, són pràctiques que donen molta pau, serenitat, complaença i fan créixer l'autoestima.

“*Carpe diem!*” o el que és el mateix “viu el moment”. Una expressió que el poeta romà Horacià, seixanta-cinc anys a.C., utilitzà per primera vegada i que encara és ben vigent. També aquesta expressió es pot trobar inscrita en rellotges de sol.

Personalitzant

“*Tempus fugit*”. El pas del temps és inevitable, però, llevat que és pateixi una patologia mental degenerativa, per molt que corri, mai podrà destruir els bons records com a pont, entre l'avui, l'ahir i l'abans-d'ahir.

Com n'és de bonic continuar endavant amb tot el viscut i s'ha après. I com n'és de gratificant anar adquirint coneixements, deixar l'egoisme de banda, haver après a perdonar, a donar consol, alegria i ser pacients amb qui ho necessita. ¡Quanta complaença dóna quan veus el somriure d'agraïment de qui ho ha rebut!

Quan ha arribat el moment en què s'ha viscut més temps del que queda, caldria fer cas d'en Serrat quan canta:

*“Hoy puede ser un gran día, plantéatelo así.
Aprovecharlo o que pase de largo depende en parte de ti.
No consientas que se esfume, asómate y consume la vida a granel.
Hoy puede ser un gran día, duro con él”.*

No podem aturar el temps, però està a les nostres mans mirar de gaudir-lo i treure'n el màxim profit.

Maria Mercè Usón